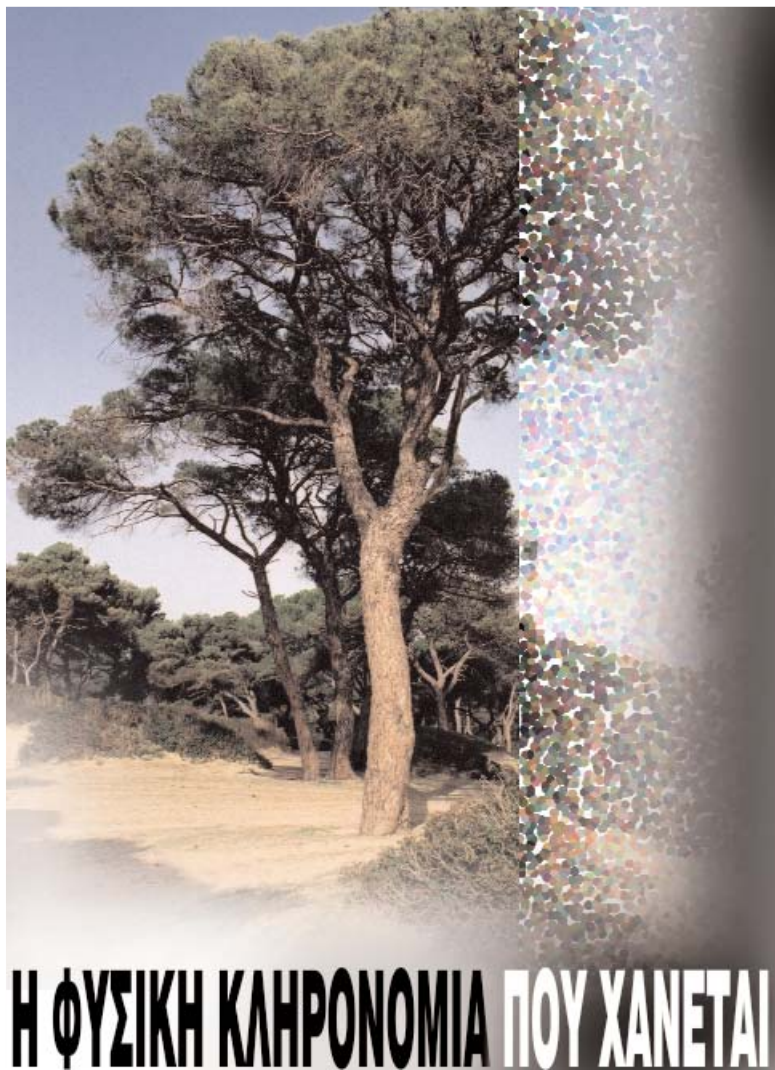

Σχοινιάς - Μαραθώνας

Η ΦΥΣΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΠΟΥ ΧΑΝΕΤΑΙ

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγήσελ. 1
2. Τα ολυμπιακά σχέδια ανάπτυξης του Σχοινιάσελ. 2
3. Οικολογική διάσταση της υπόθεσης του Σχοινιάσελ. 3
4. Νομική διάσταση της υπόθεσης του Σχοινιάσελ. 5
5. Μία εικόνα - χίλιες λέξειςσελ. 6-7
6. Πολιτιστική διάσταση της υπόθεσης του Σχοινιάσελ. 8
7. Εκστρατεία για τη σωτηρία του Σχοινιάσελ. 9
8. Συμμετοχή του δικτύου του WWF στην εκστρατεία . .σελ. 12

Συγγραφή: Θεοδότη Νάντσου

Ευχαριστούμε τον πιλότο
Μιχάλη Πουλικάκο, για την
πολύτιμη συμβολή του στην
φωτογράφιση του Σχοινιά

Σχεδιασμός: Μ. Βόντας

1. Εισαγωγή

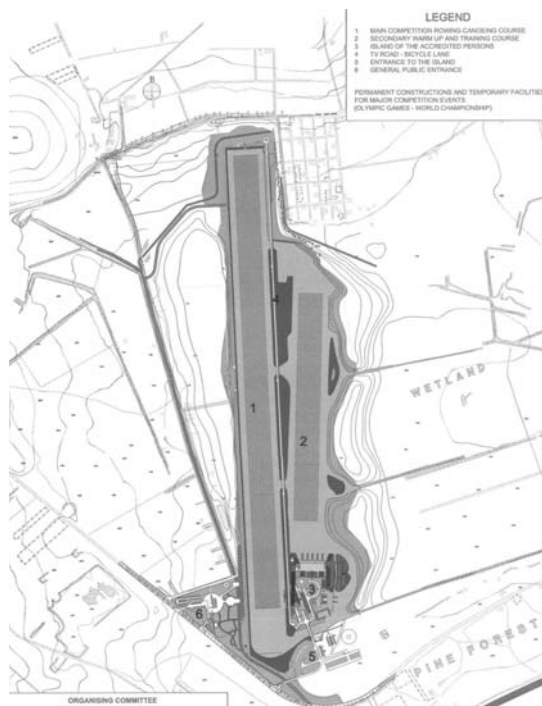
Στο πλαίσιο της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 επιλέχθηκε, χωρίς να έχει προηγηθεί διάλογος με τους πολίτες ή περιβαλλοντικές οργανώσεις, η παράκτια περιοχή του Σχοινιά στο Μαραθώνα για τη χωροθέτηση του Ολυμπιακού Κέντρου Κωπηλασίας. Παρά την παρούσα υποβαθμισμένη κατάσταση του και την εγγύτητα της περιοχής στην Αθήνα, ο Σχοινιάς παραμένει περιοχή ιδιαίτερης φυσικής αξίας. Σε προσπάθεια ανταπόκρισης στην κριτική από ελληνικές και διεθνείς περιβαλλοντικές οργανώσεις και κοινωνικούς φορείς για την καταστροφή ενός από τα τελευταία καταφύγια βιοποικιλότητας της νότιας ηπειρωτικής Ελλάδας, οι αρμόδιοι φορείς έχουν ξεκινήσει εκστρατεία παρουσίασης του έργου σαν τη μοναδική ευκαιρία αναβάθμισης και προστασίας του Σχοινιά. Μετά από μακρά διαφωνία με περιβαλλοντικές οργανώσεις, η περιοχή ανακηρύχθηκε σε «Εθνικό Πάρκο» σχεδιασμένο ώστε να περιλαμβάνει το κωπηλατοδρόμιο.

Στόχος αυτής της έκθεσης είναι να καταδείξει πως η προσπάθεια περιβαλλοντικών οργανώσεων και κινήσεων πολιτών για αλλαγή της χωροθέτησης του ολυμπιακού κωπηλατοδρομίου δεν είναι απλώς μια προσπάθεια προστασίας ενός οικολογικά σημαντικού τόπου, αλλά σοβαρό θέμα περιβαλλοντικής πολιτικής, καθώς διακυβεύεται το μέλλον όλων των προστατευόμενων περιοχών και η εφαρμογή των κοινοτικών Οδηγιών για τους Οικότοπους (92/43/ΕΟΚ) και για τα Πουλιά (79/409/ΕΟΚ). Το WWF Ελλάς, σε συνεργασία με ακόμα τρεις περιβαλλοντικές οργανώσεις (Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας του Περιβάλλοντος & Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης) ασχολείται ενεργά με το θέμα από τον Απρίλιο του 1998.

2. Τα ολυμπιακά σχέδια ανάπτυξης του Σχοινιά

Το Ολυμπιακό Κέντρο Κανό - Κωπηλασίας έχει σχεδιαστεί ως μόνιμη εγκατάσταση και θα αποτελείται από:

- 2 τεχνητές λίμνες κωπηλασίας (όγκου 2.000.000 κυβικών μέτρων), οι οποίες θα περιλαμβάνουν αποβάθρα για μηχανοκίνητα σκάφη. Οι λίμνες θα χωρίζονται από επιμήκη λωρίδα (υψόμετρο + 3,7 μ.) την οποία θα διατρέχει ο δρόμος της τηλεόρασης.
- τριώροφο πύργο εκκίνησης και τετραώροφο πύργο τερματισμού
- εστιατόρια, κοιτώνες και άλλες εγκαταστάσεις στίσις και φιλοξενίας αθλητών και άλλων προσωπικοτήτων
- ελικοδρόμιο
- δεξαμενές καυσίμων
- κερκίδες για 15.000 θεατές (ο αριθμός έχει πολλές φορές μεταβληθεί) κάποιες από τις οποίες θα αποσυρθούν μετά τους Ολυμπιακούς
- ικανότητα εξυπηρέτησης τουλάχιστον 15.000 επιπλέον θεατών στις όχθες των λιμνών
- χώρους στάθμευσης για μέσα μαζικής μεταφοράς

Γενικό σχέδιο του Ολυμπιακού Κέντρου Κωπηλασίας στο Σχοινιά (πηγή: Αθήνα 2004 Α.Ε. "Media Kit - Συνοπτική Έκθεση Προόδου", Φεβρουάριος 2001).

Λόγω της έλλειψης ικανών υδατικών πόρων στην περιοχή και με δεδομένη την αναμενόμενη εξάτμιση τουλάχιστον 1.000.000 κ.μ. ετησίως¹ (που ισοδυναμεί με τη μισή λίμνη), κατά τη διάρκεια παρατεταμένης ξηρασίας, οι τεχνητές λίμνες θα γεμίζουν και θα συντηρούνται με πόσιμο νερό από τη λίμνη Μαραθώνα, η οποία βρίσκεται σε απόσταση 16 χλμ ΒΔ του Σχοινιά. Πρόκειται για άλλη μια περίπτωση κατασπατάλησης υδατικών πόρων. Η κατασκευή των απαραίτητων εγκαταστάσεων μεταφοράς νερού αυξάνει το συνολικό κόστος του έργου κατά τουλάχιστον 6 δις δρχ.

Στο νοτιοδυτικό όριο της περιοχής σχεδιάζεται η κατασκευή μίας ακόμα οχληρής ολυμπιακής εγκατάστασης για το άθλημα του καγιάκ-σλάλομ. Ο αρχικός σχεδιασμός προέβλεπε πως η εγκατάσταση αυτή θα αποτελούσε ενιαίο σύνολο μαζί με το κωπηλατοδρόμιο. Λόγω όμως των αντιδράσεων, αποφασίστηκε η μεταφορά του καγιάκ-σλάλομ σε έκταση δυτικά του δάσους. Το σλάλομ αποτελείται από μηχανική εγκατάσταση ρύψης νερού από ύψος τουλάχιστον 7 μέτρων, ώστε να προσομοιάζει με καταρράκτη. Το συγκεκριμένο έργο σχεδιάζεται ως το μόνο στην περιοχή του Σχοινιά που θα έχει προσοδοφόρα μετά-ολυμπιακή χρήση, καθώς η διαχείρισή του θα δοθεί σε ιδιώτη επενδυτή.

Με δεδομένη την απουσία οποιασδήποτε ρύθμισης οικιστικού ελέγχου στην ευρύτερη περιοχή, η απειλή άναρχης και αυθαίρετης δόμησης είναι άμεσος. Έτσι, η περιοχή του Σχοινιά, ακόμα και αν ενταχθεί τελικά στον εθνικό κατάλογο Natura 2000, κινδυνεύει να εξελιχθεί σε φυσική νησίδα στο μέσο μίας ασχεδίαστα δομημένης περιοχής.

Το ΥΠΕΧΩΔΕ και η «Αθήνα 2004 ΑΕ» ισχυρίζονται πως τα ολυμπιακά έργα δεν θα επιφέρουν υποβάθμιση των οικοσυστημάτων του Σχοινιά. Αντίθετα, υποστηρίζουν πως το κωπηλατοδρόμιο θα αντικαταστήσει το μικρό αεροδρόμιο ενώ θα εξασφαλίσει νερό για τον υγρότοπο, ο οποίος το καλοκαίρι ξεραίνεται. Επιπλέον, οι τεχνητές λίμνες, των οποίων οι τοιχώματα θα είναι χωμάτινα, θα δημιουργήσουν ένα νέο υδατικό οικοσύστημα, οπότε και θα αυξηθεί η ορνιθοπανίδα της περιοχής. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στην πρόσφατη ανακήρυξη της περιοχής σε Εθνικό Πάρκο, το οποίο ισχυρίζονται πως εγγυάται την προστασία της περιοχής και επιτρέπει την αναβάθμιση των οικοτόπων της.

3. Οικολογική διάσταση της υπόθεσης του Σχοινιά

Ο Σχοινιάς² είναι μια περιοχή ιδιαίτερης οικολογικής σημασίας. Φιλοξενεί οικοτόπους οι οποίοι προστατεύονται βάσει της Οδηγίας για τους Οικοτόπους 92/43/ΕΟΚ (με πιο σημαντικό τον 2270 «θίνες με δάση από *Pinus pinca*»), 176 είδη πουλιών, ένα τοπικό ενδημικό είδος ψαριού και πλούσια ποικιλία ειδών χλωρίδας. Ο Σχοινιάς είναι ο τελευταίος σημαντικός παράκτιος υγρότοπος της Αττικής και φιλοξενεί ένα μοναδικό συνδυασμό υδατικών, δασικών και παράκτιων οικοσυστημάτων. Λόγω της παρουσίας σημαντικού δάσους κουκουναριάς σε αμμοθίνες και της ορνιθολογικής της σημασίας, η περιοχή έχει περιληφθεί στον κατάλογο των Σημαντικών Δασικών Περιοχών της Ευρώπης από το WWF International και έχει χαρακτηριστεί ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά από το Birdlife International. Κατά τις τελευταίες δεκαετίες έχει υποστεί σοβαρή αναπτυξιακή πίεση, εξαιτίας της φυσικής ομορφιάς του τοπίου και της εγγύτητας με την μεγαλούπολη της Αθήνας.

Η οικολογική αξία του Σχοινιά έχει καταγραφεί από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα CORINE Biotopes ενώ η περιοχή συμπεριλήφθηκε στον επιστημονικό κατάλογο περιοχών που πληρούν τα επιστημονικά κριτήρια για προστασία βάσει της κοινοτικής Οδηγίας 94/43/ΕΟΚ για την προστασία των φυσικών οικοτόπων (δίκτυο Natura 2000). Δυστυχώς όμως το 1996, όταν η Αθήνα υπέβαλε υποψηφιότητα για την Ολυμπιάδα του 2004, ο Σχοινιάς αφαιρέθηκε από τον εθνικό κατάλογο. Την ίδια στιγμή, σημαντικές πρωτοβουλίες για την προστασία του ανακλήθηκαν:

- Οι προσπάθειες του ΥΠΕΧΩΔΕ για νομική προστασία της περιοχής, οι οποίες ξεκίνησαν μετά από πιέσεις περιβαλλοντικών οργανώσεων το 1992, πάγωσαν.
- Εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από το Β΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ύψους 246.000.000 δρχ για την προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, διοχετεύθηκε σε άλλα προγράμματα.

Οι αναμενόμενες επιπτώσεις των ολυμπιακών αναπτυξιακών σχεδίων είναι:

- **Αλλαγή της κατάστασης οικοτόπων.** Ο Σχοινιάς είναι έλος. Η μετατροπή τμήματός του σε λίμνη όχι απλώς δεν αναβαθμίζει την περιοχή αλλά θα επιφέρει αλλαγή στην οικολογική κατάστασή του. Έτσι απειλείται η παρουσία πολλών ειδών που εξαρτώνται από τον εποχικό πλημμυρισμό με σχετικά ρηχά νερά. Αυτό αποτελεί παραβίαση της Οδηγίας για τους Οικοτόπους, σύμφωνα με την οποία τα κράτη - μέλη οφείλουν να διατηρούν τους φυσικούς οικοτόπους κοινοτικού ενδιαφέροντος (όπως αυτοί περιγράφονται στην Οδηγία) σε ικανοποιητική κατάσταση προστασίας. Το επιχείρημα πως οι τεχνητές λίμνες θα εξελιχθούν σε οικοσυστήματα είναι αβάσιμο. Καθώς οι λίμνες θα υπόκεινται σε έλεγχο της βλάστησης, η οποία εμποδίζει την κωπηλασία, και δεδομένου ότι θα χρησιμοποιούνται για αθλητικές διοργανώσεις και προπονήσεις καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, δεν θα γίνουν καταφύγια

2 Καθώς η περιοχή ανέκαθεν χαρακτηριζόταν ως "...τα πολλά ελώδης" (Παυσανίας, Αττικά, Ι 32.7), η ονομασία Σχοινιάς προέρχεται από την αρχαία ελληνική λέξη σχοίνον, δηλ. βούρλο, ελοχαρές φυτό, και όχι από το σχίνο, το γνωστό θάμνο.

βιοποικιλότητας. Το αναπτυξιακό έργο θα καταλάβει το μικρό αεροδρόμιο αλλά θα καταστρέψει και ένα σημαντικό κομμάτι του υγροτόπου, έναν τόπο διατροφής και φωλιάσματος πουλιών, ο οποίος στη φυσική του κατάσταση είναι καλυμμένος με καλάμιώνες και αρμυρίκια. Τμήμα αυτού του σημαντικού οικοσυστήματος έχει ήδη εκχερσωθεί στο σχήμα των λιμνών κωπηλασίας στο πλαίσιο της οριοθέτησης του έργου κατασκευής του κωπηλατοδρομίου.

- **Όχληση.** Τα οικοσυστήματα της περιοχής θα υποστούν κρίσιμη όχληση κατά τη φάση κατασκευής. Ειδικότερα οι εκτεταμένες εργασίες εκσκαφής και κατασκευής των κτιρίων αποτελεί σοβαρή απειλή για πολλά είδη και οικοτόπους, όπως οι καλάμιώνες και τα αρμυρίκια. Κάποια ευαίσθητα είδη πουλιών αναμένεται να εγκαταλείψουν την περιοχή λόγω της όχλησης.

Σημαντική πίεση θα υποστεί η περιοχή γύρω από τις εγκαταστάσεις και όλοι οι οικοτόποι κατά τη διάρκεια και μετά τη λήξη των ΟΑ. Οι εγκαταστάσεις έχουν σχεδιαστεί για την εξυπηρέτηση 30.000 θεατών. Επιπλέον, η συνολική πίεση στην περιοχή θα αυξηθεί τόσο χωρικά όσο και χρονικά: σήμερα ο Σχοινιά υπόκειται σε ανθρωπογενείς πιέσεις κυρίως το καλοκαίρι. Καθώς όμως ο λειτουργικός στόχος των ολυμπιακών εγκαταστάσεων είναι η προσέλκυση σημαντικών αθλητικών και άλλων γεγονότων καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, η συνεχής χρήση του κέντρου αναμένεται να αυξήσει σημαντικά τον αριθμό χρηστών και επισκεπτών στην περιοχή.

- **Αναπτυξιακή πίεση.** Ο Σχοινιάς είναι μια πολύ όμορφη περιοχή, η οποία υφίσταται έντονες πιέσεις για επιπλέον τουριστική και οικιστική «ανάπτυξη» και οι Ολυμπιακοί Αγώνες θα αποτελέσουν μια μοναδική ευκαιρία για τέτοιου τύπου εκμετάλλευση. Άλλωστε επιχειρήσεις αναψυχής με ονομασίες όπως «Σχοινιάς 2004» έχουν ήδη ξεφυτρώσει στην περιοχή. Η κατασκευή του κωπηλατοδρομίου και ειδικότερα η προοπτική για τουριστική και άλλου τύπου αναψυχή μετα-ολυμπιακή χρήση δίνει ένα έξοχο κίνητρο για ανεξέλεγκτη και παράνομη ανάπτυξη ολόκληρης της περιοχής. Είναι άλλωστε γνωστό πως τα μεγάλα έργα στην Αττική, ως αναπτυξιακοί πόλοι, θεωρήθηκαν ως μια από τις κυριότερες αιτίες των πρόσφατων ανθρωπογενών δασικών πυρκαγιών. Η αναμενόμενη κακοσχεδιασμένη ανάπτυξη της περιοχής θα μετατρέψει το Σχοινιά νησίδα βιοποικιλότητας ή σε πάρκο αστικού τύπου χωρίς ιδιαίτερη οικολογική αξία.

Επιπλέον αναπτυξιακή πίεση θα δημιουργηθεί από τη χωροθέτηση και μετα-ολυμπιακή χρήση των ολυμπιακών εγκαταστάσεων σλάλομ σε περιοχή η οποία βρίσκεται στο δυτικό όριο του Σχοινιά. Μετα-ολυμπιακά το έργο θα αποδοθεί σε χρήσεις αναψυχής, οπότε θα λειτουργήσει ως πρόσθετος αναπτυξιακός πόλος.

- **Αλλαγή υδρολογικής κατάστασης.** Η περιοχή δεν διαθέτει τους απαιτούμενους υδατικούς πόρους για την πλήρωση και διατήρηση των λιμνών κωπηλασίας. Τα αρχικά σχέδια προέβλεπαν άντληση από τον υπόγειο υδροφόρο, γεγονός το οποίο θα επιδείνωνε την κατάσταση υφαλμύρινσης. Ως αποτέλεσμα μακροχρόνιας αντιπαράθεσης με τις περιβαλλοντικές οργανώσεις για το θέμα αυτό, τον Σεπτέμβριο 2000 ανακοινώθηκε η κατασκευή αγωγού μεταφοράς νερού από τον ταμιευτήρα του Μαραθώνα. Το γεγονός αυτό αποτελεί κατασπατάληση των ήδη περιορισμένων υδατικών πόρων της Αττικής και φυσικά καθιστά αβέβαιη τη συντήρηση των λιμνών σε κατάσταση πληρότητας μετά τους Ολυμπιακούς. Σε περίπτωση όμως μη-πληρότητας, οι λίμνες θα λειτουργήσουν ως κανάλι αποστράγγισης του υδροφόρου ορίζοντα που τις περιβάλλει, επιτείνοντας έτσι την υφαλμύριση. Ο κίνδυνος αυτός αναφέρεται επιγραμματικά και στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, χωρίς όμως να γίνεται αναφορά σε μέτρα αντιμετώπισης μιας τέτοιας κατάστασης.

4. Νομική διάσταση της υπόθεσης του Σχοινιά

Η υπόθεση του Σχοινιά υπονομεύει άμεσα την πολιτική της Ελλάδας για τις προστατευόμενες περιοχές αλλά και τη διαδικασία εφαρμογής των Οδηγιών για τους Οικοτόπους και για τα Πουλιά. Το πρόσφατα ιδρυθέν «Εθνικό Πάρκο Σχοινιά - Μαραθώνα» είναι το τρίτο εθνικό πάρκο στην Ελλάδα. Όμως, παρά τον τίτλο και αναφερόμενο στόχο του, αυτό το εθνικό πάρκο δεν αποσκοπεί στην προστασία του Σχοινιά³. Πρόκειται για γελοιοποίηση της έννοιας «προστατευόμενη περιοχή», καθώς μέσα από το σχετικό Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 395/03.07.2000) ανοίγει ο δρόμος για κατασκευή του Ολυμπιακού Κέντρου Κανό-Κωπηλασίας, επιτρέπεται ο αεροψεκασμός με χημικά εντομοκτόνα και η δόμηση σε ζώνη μεταξύ του υγρότοπου και του δάσους, ενώ δεν περιλαμβάνονται αξιόλογες προστατευτικές διατάξεις για το δάσος, εκτός εκείνων που ήδη ισχύουν από το 1990. Αυτό το Εθνικό Πάρκο έχει σχεδιαστεί με αναπτυξιακό και όχι οικολογικό στόχο: μοναδική επιδίωξη είναι η επένδυση του ολυμπιακού έργου με περιβαλλοντικό προσωπείο. Πρόκειται λοιπόν για υποβάθμιση των κριτηρίων ίδρυσης ενός Εθνικού Πάρκου που δημιουργεί επικίνδυνο προηγούμενο για όλες τις προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Το γεγονός πως το Προεδρικό Διάταγμα ίδρυσης του Εθνικού Πάρκου Σχοινιά δεν εγγυάται την προστασία της περιοχής επιβεβαιώθηκε στις 13 Απριλίου 2001, όταν με απόφασή του το Ε' Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας δέχθηκε αίτηση ακύρωσης του Εξωραϊστικού Συλλόγου Σχοινιά σύμφωνα με την οποία οι όροι δόμησης στη ζώνη μεταξύ του δάσους και του υγροτόπου δεν συνάδουν με τους σκοπούς ενός Εθνικού Πάρκου.

Η επιχειρηματολογία του ΥΠΕΧΩΔΕ πως η χωροθέτηση ολυμπιακών έργων είναι η μόνη «διαχειριστική επιλογή» που μπορεί να οδηγήσει στην προστασία και αναβάθμιση των οικοτόπων του Σχοινιά δημιουργεί μια καταστροφική προοπτική για κάθε σημαντική αλλά υποβαθμισμένη φυσική περιοχή στην Ελλάδα. Για παράδειγμα, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία από έρευνα του WWF Ελλάς⁴, οι περισσότεροι υγρότοποι Ραμσάρ έχουν υποστεί σημαντική υποβάθμιση λόγω ανεξέλεγκτων ανθρωπίνων δραστηριοτήτων, όπως παράνομη δόμηση, αποστραγγίσεις, μπαζώματα και απόρριψη σκουπιδιών, κυνήγι. Η χωροθέτηση των ολυμπιακών έργων στο Σχοινιά ήδη προβάλλεται από τον υφυπουργό ΠΕΧΩΔΕ κ. Ευθυμίου ως πρότυπο διαχείρισης προστατευόμενης περιοχής⁵ και πλέον απειλεί να διαμορφώσει το μέλλον όλων των σημαντικών υγροτόπων της χώρας.

Επιπλέον, η περίπτωση του Σχοινιά αποτελεί παραβίαση ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την προστασία της φύσης και διακυβεύει το σύνολο της διαδικασίας εφαρμογής των Οδηγιών για τα Πουλιά (79/409/ΕΟΚ) και για τους Οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ). Παρ' ότι πληρεί τα επιστημονικά κριτήρια για προστασία από την 92/43/ΕΟΚ, ο Σχοινιάς τελικά δεν εντάχθηκε στον εθνικό κατάλογο προτεινόμενων περιοχών Natura 2000, καθώς "[ο Εθνικός Κατάλογος] συνεκτίμησε και το κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον καθώς και τις αναπτυξιακές δυνατότητες και προγράμματα που κινούνται ή προεβλέποντο για τις περιοχές αυτές..."⁶. Ο Σχοινιάς λοιπόν δεν εξαιρέθηκε τελικά

³ Σύμφωνα με το νόμο 1650/1986, ως Εθνικό Πάρκο νοείται περιοχή η οποία πρόκειται να παραμείνει ανεπηρέαστη από ανθρώπινες δραστηριότητες. "Για την εκπλήρωση των σκοπών αυτών λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, ώστε οι περιοχές αυτές να προστατεύονται επαρκώς τόσο από φυσικές αιτίες υποβάθμισης όσο και από ανθρώπινες ενέργειες, επεμβάσεις και δραστηριότητες" (Άρθρο 19, §3. Ν. 1650/86). Επιπλέον, ο ίδιος νόμος επιτρέπει μόνο επιστημονικές και παραδοσιακές δραστηριότητες καθώς και επεμβάσεις που αποσκοπούν στη διατήρηση των χαρακτηριστικών της υπό προστασίαν περιοχής (Άρθρο 19, §1-2).

⁴ Maragou P. and Mantziou D. (2000). Assessment of the Greek Ramsar Wetlands, WWF Greece, pp 59 + answered questionnaires pp 18.

⁵ Εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, φύλλο 17 Φεβρουαρίου 2001.

⁶ ΥΠΕΧΩΔΕ (Δεκέμβριος 2000). "Ελλάδα: Οικολογικό Απόθεμα της Ευρώπης - Εθνική Πολιτική για τη Διαχείριση - Προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος".

5. Μία εικόνα - χίλιες λέξεις

Olav Myrholm

Άποψη του κωπηλατοδρομίου για τους Ολυμπιακούς του Σίδνεϋ που κατασκευάστηκε σε περιοχή εγκαταλειμμένων λατομείων στο Penrith Lakes.

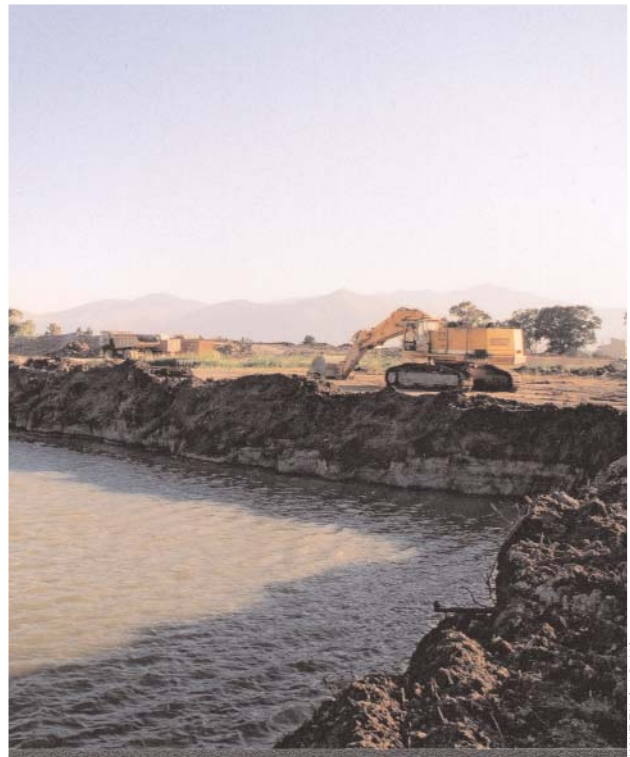
WWF Ελλάς/ Θ. Νάνσου

22 Μαρτίου 2001. Συνεργάτες του WWF Ελλάς επισκέπτονται την εγκαταλειμμένη ναυτική βάση, όπου αναφέρθηκε κλοπή μετασχηματιστών και διαρροή της τοξικής ουσίας κλοφέν κάτω από αδιευκρίνιστες συνθήκες.

WWF Ελλάς/ Θ. Νάνσου

Άποψη της περιοχής κατασκευής του κωπηλατοδρομίου (19 Μαρτίου 2001). Φαίνεται καθαρά το τμήμα του έλους που έχει εκχερσωθεί για να αντικατασταθεί από τις λίμνες κωπηλασίας, ενώ στο βάθος φαίνεται ο αεροδιάδρομος.

WWF Ελλάς/ Θ. Νάνσου

Άποψη των έργων οριοθέτησης του χώρου κατασκευής (23 Ιουνίου 2001).

WWF Ελλάς/ © Νάντσου

Άποψη του δάσους κουκουναριάς (οικότοπος προτεραιότητας για την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) από ελικόπτερο.

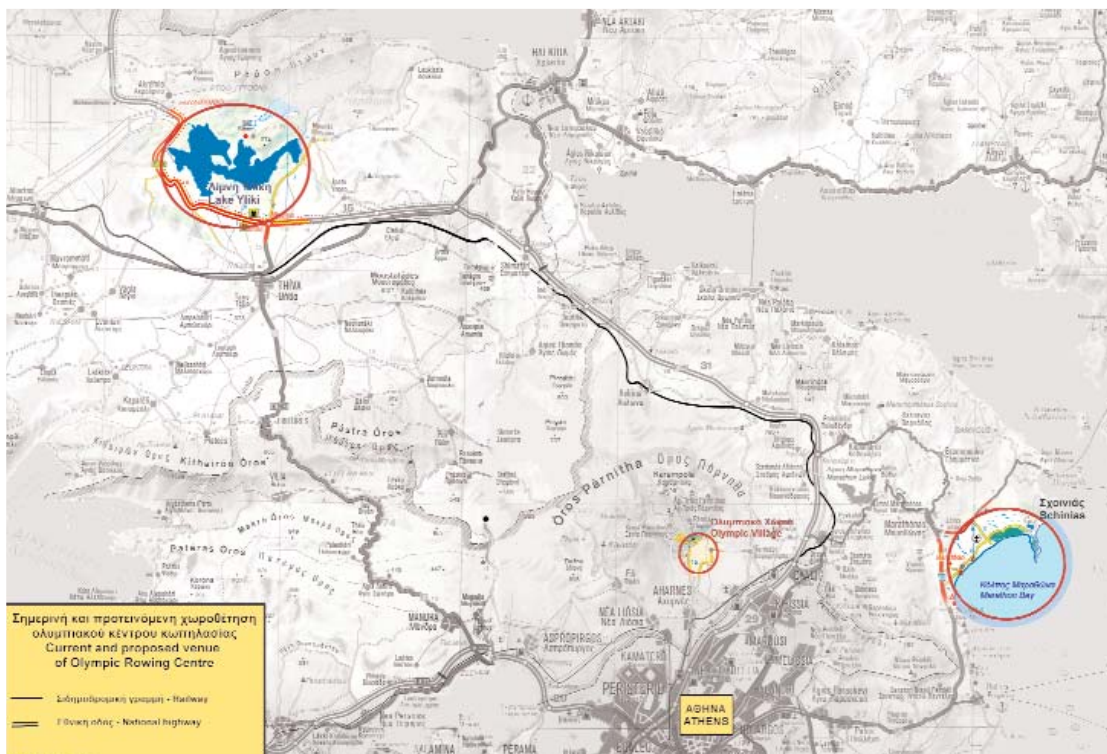
WWF Ελλάς/ © Νάντσου

Ο νυχτοκόρακας (*Nycticeorax nycticeorax*) φωλιάζει στο Σχοινιά και είναι ένα από τα 176 είδη πουλιών που έχουν καταγραφεί στην περιοχή.

WWF Ελλάς/ © Νάντσου

Επίσκεψη της επιστημονικής ομάδας του WWF Ελλάς στο Σχοινιά.

Χάρτης όπου φαίνονται οι αποστάσεις του Σχοινιά και της λίμνης Γλυκιάς από τη θέση του Ολυμπιακού Χωριού. Όπως φαίνεται καθαρά, η Γλυκιά είναι ευκολότερα προσβάσιμη τόσο οδικά όσο και σιδηροδρομικά.

από τον κατάλογο λόγω των ολυμπιακών αναπτυξιακών επιλογών που ήδη βρίσκονταν σε εξέλιξη. Σύμφωνα όμως με πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (υπόθεση C-371/98), η υπαγωγή μιας περιοχής σε καθεστώς προστασίας βάσει της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ δεν εξαρτάται από οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά ή από περιφερειακές και τοπικές ανάγκες. Ο χαρακτηρισμός ενός Τόπου Κοινοτικού Ενδιαφέροντος βασίζεται αποκλειστικά και μόνο σε επιστημονικά κριτήρια, τα οποία ο Σχοινιάς ικανοποιεί, ιδιαίτερα αν αναλογιστεί κανείς πως στην περιοχή φιλοξενούνται οικότοποι προτεραιότητας για την κοινοτική νομοθεσία, άρα χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας.

6. Πολιτιστική διάσταση της υπόθεσης του Σχοινιά

Η περιοχή του Σχοινιά δεν έχει μόνο οικολογική αλλά και σημαντική ιστορική αξία. Το 490 π.χ. στην πεδιάδα του Μαραθώνα πραγματοποιήθηκε η μάχη Αθηναίων-Πλαταιών εναντίον των Περσών. Η νικηφόρα έκβαση της Μάχης του Μαραθώνα οδήγησε σε ακμή την πόλη των Αθηνών. Το «μέγα έλος» και το "Μαραθώνειον άλσος" αποτέλεσαν το θέατρο των καθοριστικών συγκρούσεων για την έκβαση της μάχης. Η περιοχή του Σχοινιά λοιπόν αποτελεί φυσικό μνημείο εκείνης της περιόδου. Βέβαια, την ιστορικότητα του χώρου έχουν αμφισβητήσει το Υπουργείο Πολιτισμού και το ΥΠΕΧΩΔΕ. Την αμφισβήτησή τους έχουν στηρίξει, μεταξύ άλλων σαθρών επιχειρημάτων, σε μελέτη βέλγων γεωλόγων, σύμφωνα με την οποία η περιοχή του Σχοινιά καλυπτόταν από θάλασσα κατά την πρώιμη κλασική αρχαιότητα. Τα συγκεκριμένα συμπεράσματα όμως των δύο υπουργείων από τη μελέτη έχουν ήδη καταρριφθεί από τη συντονίστρια της βελγικής ερευνητικής ομάδας καθ. Cecile Baeteman. Μάλιστα ανασκαφή της Β' εφορίας Κλασικών Αρχαιοτήτων αποκάλυψε σημαντικά ταφικά μνημεία του 5ου αι. Π.Χ.

7. Εκστρατεία για τη σωτηρία του Σχοινιά

Τον Απρίλιο του 1998, το WWF Ελλάς σε συνεργασία με άλλες τρεις περιβαλλοντικές οργανώσεις⁷ ξεκίνησε εκστρατεία με στόχο την αλλαγή της χωροθέτησης του Ολυμπιακού Κέντρου Κανό-Κωπηλασίας και Σλάλομ. Η κίνηση αυτή ξεκίνησε ως προσπάθεια διαλόγου με τους αρμόδιους φορείς (ΥΠΕΧΩΔΕ, «Αθήνα 2004» και ΔΟΕ), κάτι που σύντομα αποδείχθηκε ουτοπικό, καθώς η Ολυμπιάδα από την αρχή αντιμετώπιστηκε με απόλυτη μυστικότητα, σαν ύψιστη εθνική υπόθεση. Η υποβολή καταγγελίας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδιάστηκε ως δεύτερη φάση, αποτέλεσμα της αποτυχίας των προσπαθειών για διάλογο με τους αρμόδιους φορείς. Η διεθνής δημοσιοποίηση του θέματος είναι η τρίτη φάση.

Στη διάρκεια των τριών και πλέον χρόνων αυτής της εκστρατείας, στο WWF Ελλάς δεν έχει επιτραπεί πρόσβαση σε σημαντικά διοικητικά έγγραφα που αφορούν στο σχεδιασμό και την έγκριση

Καθορισμός του όρου "Εθνικό Πάρκο"
σύμφωνα με το IUCN (International Union for the Conservation of Nature)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β: Εθνικό Πάρκο:
προστατευόμενη περιοχή διαχειριζόμενη κυρίως για προστασία του οικοσυστήματος και αναψυχή

Ορισμός: Φυσική χερσαία και /ή θαλάσσια περιοχή, χαρακτηρισμένη ώστε να:

1/ προστατεύει την οικολογική ακεραιότητα ενός ή περισσότερων οικοσυστημάτων για τις παρούσες και μέλλουσες γενιές,

2/ αποκλείει εκμετάλλευση ή κατοχή ασύμβατη με τους στόχους του χαρακτηρισμού της περιοχής και

3/ παρέχει βάση για ευκαιρίες πνευματικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, αναψυχής και επίσκεψης, όλες εκ των οποίων πρέπει να είναι περιβαλλοντικά και πολιτιστικά συμβατές.

[IUCN (1994). Guidelines for Protected Area Management Categories. CNPPA with the assistance of WCMC. IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge.]

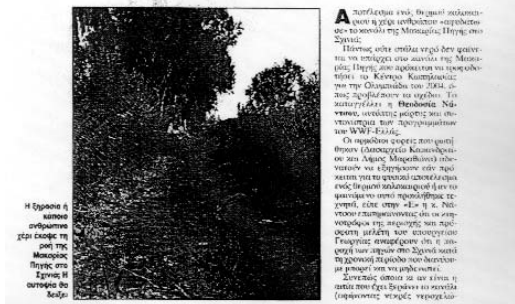
του ολυμπιακού έργου στο Σχοινιά. Μέχρι στιγμής, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις δεν έχουν φέρει αυτή την προφανή παραβίαση ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας για την πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση στα δικαστήρια. Η έλλειψη έγκυρης γνώσης βασικών παραμέτρων του έργου και οι ποικίλες εκδοχές των σχεδίων που ανακοινώνονται κατά καιρούς από διάφορους ιθύνοντες έχουν αναγάγει τα ΜΜΕ σε βασική πηγή πληροφόρησης για τις τέσσερις συνεργαζόμενες οργανώσεις και βέβαια έχουν επιδεινώσει τη δυσπιστία έναντι των αρμόδιων φορέων.

Στο πλαίσιο της εκστρατείας για το Σχοινιά και μέχρι τον Μάιο 2001, το WWF Ελλάς έχει:

- Εξετάσει, σε συνεργασία με τις άλλες τρεις οργανώσεις, πιθανές εναλλακτικές χωροθετήσεις και έχει τεκμηριώσει την πρόταση για χωροθέτηση του έργου στη λίμνη Υλίκη, η οποία βρίσκεται σε απόσταση 77 χλμ βόρεια του Ολυμπιακού Χωριού.
- Τεκμηριώσει την επιχειρηματολογία εναντίον της χωροθέτησης των ολυμπιακών εγκαταστάσεων στο Σχοινιά και έχει ενημερώσει, σε συνεργασία με τις άλλες τρεις οργανώσεις, όλους τους αρμόδιους φορείς, όλες τις ελληνικές περιβαλλοντικές οργανώσεις και τα ΜΜΕ.
- Αποδείξει την ανεπάρκεια των τοπικών υδατικών πόρων για την πλήρωση και διατήρηση των τεχνητών λιμνών κωπηλασίας (Σεπτέμβριος 2000). Σε απάντηση, η «Αθήνα 2004» και το ΥΠΕΧΩΔΕ ανακοίνωσαν ως λύση την κατασκευή αγωγού κόστους 6 δις.για μεταφορά νερού από τον ταμιευτήρα Μαραθώνα
- Υποβάλει, σε συνεργασία με τις άλλες τρεις οργανώσεις, υπόμνημα (τεχνικό και νομικό) προς την ειδική επιτροπή της Ολομέλειας του ΣτΕ κατά τη φάση εξέτασης του Προεδρικού Διατάγματος για την ίδρυση του «Εθνικού Πάρκου Σχοινιά-Μαραθώνα» (Απρίλιος 2000). Το ΣτΕ αποφάσισε να μην λάβει υπόψη το υπόμνημα των οργανώσεων και ενέκρινε το σχετικό ΠΔ αναφέροντας πως «..η λειτουργία εγκαταστάσεων κωπηλασίας και περιβαλλοντικής ενημέρωσης στη δημιουργούμενη τεχνητή λίμνη του εθνικού πάρκου δεν αντιωρρατεύεται την αποκατάσταση και την ανάπτυξη του υγροτόπου, διότι η δραστηριότητα αυτή συνιστά ήπια χρήση αθλητισμού και ψυχαγωγίας και είναι συμβατή με το φυσικό περιβάλλον του αναβαθμιζόμενου υγροτόπου». Σημείωση: Κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία, το Ε' Τμήμα εξαιρέθηκε από τη διαδικασία εξέτασης και το ΠΔ κρίθηκε τελικά από ειδική επιτροπή της Ολομέλειας.
- Υποβάλει, σε συνεργασία με τις άλλες τρεις οργανώσεις, καταγγελία προς τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για παραβίαση κοινοτικής νομοθεσίας και συγκε-

Σχοινιάς: Μην είδατε τη Μακαρία

7 Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης και Ελληνική Εταιρεία Προστασίας του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

κρυμμένα των Οδηγιών για τα Πουλιά και για τους Οικοτόπους. Η καταγγελία εξετάζεται με τη διαδικασία του επείγοντος από το γραφείο της Επιτροπής κας Μαργκό Βάλστρομ.

- Συνέταξε κείμενο θέσης για το αρνητικό προηγούμενο που δημιουργεί το «Εθνικό Πάρκο Σχοινιά-Μαραθώνα» για όλες τις προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Το κείμενο αυτό υπογράφηκε ως κοινή θέση από τις οκτώ μεγαλύτερες ελληνικές περιβαλλοντικές οργανώσεις που διαθέτουν εμπειρία σε διαχείριση προστατευόμενων περιοχών.

- Συμμετείχε στο περιφερειακό συνέδριο της ΔΟΕ για τον αθλητισμό και το περιβάλλον (Τεχεράνη, Νοέμβριος 2000). Τίτλος παρουσίασης: «The Olympic Games are not sustainable, yet»

- Παραβρέθηκε στο συνέδριο «Sustainable Olympic Games» in Brussels (5 March 2001), που διοργανώθηκε από την εφημερίδα «New Europe» για λογαριασμό της «Αθήνα 2004». Στην εκπρόσωπο της οργάνωσης δεν δόθηκε ο λόγος για να απαντήσει σε κατηγορίες εναντίον των περιβαλλοντικών οργανώσεων από τον Υφυπουργό ΠΕΧΩΔΕ Ηλία Ευθυμίου.

- Συναντήθηκε, μαζί με εκπροσώπους των άλλων τριών οργανώσεων, με κλιμάκιο της «Αθήνα 2004» και της ΔΟΕ. Σύμφωνα με τον κ. Ζακ Ρογκ, Πρόεδρο της Συντονιστικής Επιτροπής για την Αθήνα, η ΔΟΕ συμμαρξίζεται απολύτως την επιλογή του Σχοινιά ως τόπου κατασκευής του κωπηλατοδρομίου. Επίσης υπήρξε συνάντηση και με τον Φίλιπ Όσβαλντ, Πρόεδρο της Διεθνούς Κωπηλατικής Ομοσπονδίας.

- Συναντήθηκε, μαζί με εκπροσώπους των άλλων τριών οργανώσεων, με κλιμάκιο της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο της εξέτασης της καταγγελίας.

Η εκστρατεία έχει λάβει σημαντικές πολιτικές διαστάσεις και συνεπώς έχει τύχει σημαντικής κάλυψης από τον ελληνικό και τον διεθνή Τύπο. Ενδεικτική των πολιτικών διαστάσεων του θέματος είναι η σύσσωμη και δημόσια εκφρασμένη αντίθεση προς τη χωροθέτηση των ολυμπιακών έργων στο Σχοινιά από όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Οι συνεργαζόμενες οργανώσεις όμως έχουν γίνει και αποδέκτες επιθέσεων από αρμόδιους υπουργούς. Αξιοσημείωτη είναι η συντονισμένη επίθεση των υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ και Πολιτισμού προς όσους έχουν τεκμηριώσει αντίθεση στο συγκεκριμένο ολυμπιακό έργο. Έτσι οι οργανώσεις έχουν κατηγορηθεί για προσπάθεια υπονόμευσης του κυβερνητικού έργου και των Ολυμπιακών Αγώνων, καθώς και για συντηρητισμό, καθώς υποτίθεται πως αποκλείουν τις ανθρώπινες δραστηριότητες σε προστατευόμενες περιοχές. Ειδικότερα όμως το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει αποδουθεί σε αγώνα απόδειξης και μεγιστοποίησης της κατάστασης υποβάθμισης του Σχοινιά. Έτσι, ο Υφυπουργός κ. Ευθυμίου αποκαλεί την περιοχή «πρώην υγρότοπο», ενώ με ανακοίνωσή του ο υπουργείο δηλώνει πως η διαρροή κλοφέν (Μάρτιος 2001) από την κλοπή μεταχηματιστών

ΣΧΟΙΝΙΑΣ 2004

ΕΝΑ ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ

Η Ελλάδα έχει πλούσια μελέτη παραδείσιου περιβάλλοντος. Το Σχοινιά είναι ένα από τα καλύτερα παραδείσια που υπάρχουν στην Ελλάδα. Η περιοχή είναι ένας από τους πιο σημαντικούς οικοσυστήματα της χώρας. Η προστασία του Σχοινιά είναι ζωτικής σημασίας για την Ελλάδα και για την Ευρώπη. Η κατασκευή του κωπηλατοδρομίου στο Σχοινιά είναι καταστροφή για το περιβάλλον. Η κατασκευή του κωπηλατοδρομίου στο Σχοινιά είναι καταστροφή για το περιβάλλον. Η κατασκευή του κωπηλατοδρομίου στο Σχοινιά είναι καταστροφή για το περιβάλλον.

της εγκαταλελειμμένης ναυτικής βάσης αποδεικνύει πως η περιοχή είναι κατεστραμμένη και έχει ως μόνη ελπίδα το κωπηλατοδρόμιο.

Στο πλαίσιο της καταγγελίας που επέβαλαν οι οργανώσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για παραβίαση των κοινοτικών Οδηγιών για τους Οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ) και για τα Πουλιά (79/409/ΕΟΚ) έγιναν συζητήσεις και διατυπώθηκε επιχειρηματολογία η οποία συνέβαλε στην αύξηση της ευαισθητοποίησης και επαγρύπνησης για την εφαρμογή της κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Έτσι, κινήθηκε για πρώτη φορά η διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 5 της Οδηγίας, βάσει του οποίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να κινήσει διαδικασία ένταξης στον Εθνικό Κατάλογο Natura 2000 περιοχής που έχει παραλείψει ένα κράτος-μέλος⁸.

Η κοινή αυτή εκστρατεία ξεκίνησε ως προσπάθεια σωτηρίας μιας οικολογικά σημαντικής περιοχής της Αττικής. Γρήγορα όμως εξελίχθηκε σε αγώνα για διαφύλαξη της ακεραιότητας της έννοιας «προστατευόμενη περιοχή», για ορθή εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας περιβάλλοντος και για προστασία της ποιότητας ζωής και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Πρωτίστως όμως είναι αγώνας για τη δημοκρατία και για το δικαίωμα του πολίτη να εκφράζει λόγο για σημαντικά θέματα, όπως οι χωροθετήσεις των ολυμπιακών έργων στην ήδη υποβαθμισμένη Αττική. Συνεπώς, ένα θετικό στοιχείο που απορρέει από αυτή την αντιπαράθεση είναι ότι τονώνεται η συζήτηση για το ρόλο των μη-κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) στην Ελλάδα ενώ αναδεικνύεται και η έλλειψη κουλτούρας δημοκρατικού διαλόγου της Διοίκησης με φορείς της κοινωνίας πολιτών.

Σημαντικό αποτέλεσμα της προσπάθειας είναι η κινητοποίηση πολλών άλλων ελληνικών και ευρωπαϊκών οργανώσεων και κινήσεων πολιτών. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει στην ανάμιξη της βρετανικής ορνιθολογικής εταιρείας (Royal Society for the Protection of Birds - RSPB). Στις 4 Μαρτίου 2001, η RSPB έστειλε στο Σχοινιά δυο ειδικούς, έναν σε θέματα υγροτόπων και τη νομική σύμβουλο της οργάνωσης. Τα πορίσματα της επίσκεψής τους παρουσιάστηκαν σε συνέντευξη τύπου. Η RSPB έχει επίσης υποστηρίξει την καταγγελία των οργανώσεων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επίσης, η ορνιθολογική εταιρεία του Βελγίου εξέδωσε κοινή ανακοίνωση τύπου με το WWF Βελγίου με την ευκαιρία της επίσκεψης της ομάδας της RSPB στο Σχοινιά. Στον ελληνικό χώρο, πολύ σημαντική είναι και η παρέμβαση και δραστηριοποίηση της ανεξάρτητης κίνησης «Πρωτοβουλία για το Σχοινιά», η οποία απαρτίζεται από περιβαλλοντικές οργανώσεις και κινήσεις πολιτών. Επίσης σημαντική είναι η νομική ενέργεια του τοπικού Εξωραϊστικού Συλλόγου Σχοινιά, με απόφαση επί της οποίας πρόσφατα το Συμβούλιο της Επικρατείας ζήτησε την ακύρωση άρθρων του ΠΔ ίδρυσης του κατ' ευφημισμόν Εθνικού Πάρκου Σχοινιά.

Επιπλέον, με κύριο επιχείρημα την ιστορικότητα του τόπου ως χώρου της μάχης του Μαραθώνα, σημαντική κινητοποίηση έχει σημειωθεί και από ελληνικούς και διεθνείς φορείς για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Έτσι, ιδιαίτερα αξιόλογες είναι οι προσπάθειες της Europa Nostra, της οποίας ο Πρόεδρος Daniel Cardon de Lichtbuer συμμετείχε στη συνέντευξη τύπου του WWF στις Βρυξέλλες και μίλησε για την ιστορικότητα του τόπου, και της Ελληνικής Αρχαιολογικής Εταιρείας. Επίσης σημαντική εξέλιξη είναι το σχετικό ψήφισμα της Ακαδημίας Αθηνών (Ιανουάριος 2001).

⁸ Επιστολή της Επιτροπής για το Περιβάλλον Μαργκό Βάλστρομ προς WWF Ελλάς στην οποία δηλώνεται η έναρξη διαβουλεύσεων μεταξύ της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και του ελληνικού κράτους για ένταξη του Σχοινιά στον ελληνικό κατάλογο Natura 2000 (23 Μαΐου 2001).

8. Συμμετοχή του δικτύου του WWF στην εκστρατεία

WWF International:

- Συνάντηση της Διευθύντριας Περιβαλλοντικής Πολιτικής με τον Πάλ Σμιτ, Πρόεδρο της Επιτροπής της ΔΟΕ για τον Αθλητισμό και το Περιβάλλον σχετικά με το θέμα του Σχοινιά.
- Έκδοση κειμένου θέσης για την περιβαλλοντική διάσταση των Ολυμπιακών Αγώνων (Οκτώβριος 1999).
- Άρθρο στο WWF News (1998)
- Άρθρα στο Bulletin του WWF International
- Δημιουργία σελίδας διαμαρτυρίας στο Panda Passport
- Έκδοση δυο ανακοινώσεων τύπου. Η πρώτη στις 27 Μαρτίου 2000 είχε ως τίτλο: «National Parks as front for major construction works!». Η δεύτερη στις 11 Ιανουαρίου 2001, σε συνεργασία με το Γραφείο Ευρωπαϊκής Πολιτικής του WWF (EPO), είχε ως τίτλο «Greek Olympic Games plans violate EU Law».
- Δημιουργία ειδησεογραφικής ταινίας για την υπόθεση του Σχοινιά (Δεκέμβριος 2000).

WWF - Γραφείο Ευρωπαϊκής Πολιτικής

- Διοργάνωση συνέντευξης τύπου (Ιανουάριος 2001) για την παραβίαση των Οδηγιών για τα Πουλιά και για τους Οικοτόπους. Έκδοση ανακοινώσεων τύπου πριν και μετά τη συνέντευξη τύπου.
- Συλλογή υπογραφών από 10 ευρωβουλευτές σε επιστολές προς την Επίτροπο για το Περιβάλλον Μαργκό Βάλστρομ και τον Αντιπρόεδρο της ΔΟΕ Ζακ Ρογκ.
- Παρακολούθηση της πορείας της καταγγελίας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Ευρωπαϊκή Ομάδα Υγροτόπων: εμπλουτισμός της ιστοσελίδας με πληροφορίες για το Σχοινιά (www.panda.org/europe/freshwater).

Συνέντευξη τύπου του WWF στις Βρυξέλλες, 11 Ιανουαρίου 2001.

WWF Βελγίου

- Επιστολή προς τον Αντιπρόεδρο της ΔΟΕ Ζακ Ρογκ.
- Δημιουργία σελίδας για το Σχοινιά, όπου οι πολίτες μπορούν να υπογράψουν επιστολή διαμαρτυρίας προς τη ΔΟΕ (<http://www.wwf.be>).
- Προώθηση του θέματος στα βελγικά ΜΜΕ
- Έκδοση κοινής ανακοίνωσης τύπου με τη βελγική ορνιθολογική εταιρεία για τα πορίσματα της επίσκεψης των επιστημόνων της RSPB (9 Μαρτίου 2001).

WWF - Μεσογειακό Πρόγραμμα

- Δημοσίευση άρθρου για το Σχοινιά στο ενημερωτικό δελτίο POSIDONIA (Τεύχος 1 - Δεκέμβριος 2000)

WWF Ελβετίας, WWF Ουγγαρίας, WWF Φινλανδίας, WWF Ισπανίας

- Μετάφραση και αποστολή ανακοίνωσης τύπου της 27 Μαρτίου 2000.

Greece fights £30m battle of Marathon

GREECE is facing last-
minute criticism over plans to
build a new Olympic stadium
at the site of the battle of Marathon.

Stephen Grey

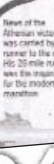
HISTORY'S LONG-RUNNER

A meeting called for the 2004 Olympic Games is to be built on the ancient site of the battle of Marathon.

MARATHON

Proposed Olympic stadium site

ATHENS

View of the Parthenon as seen from the city. The site is the proposed location for the stadium.

490BC

Although badly outnumbered, the Athenians beat the Persians in the battle of Marathon.

ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ: Ο υπουργός χαρακτηρίζει «τρομοκρατία» τις αντιδράσεις Παραλήρημα Λαλιώτη για το κωπηλατοδρόμιο

Αποφασισμένος να προχωρήσει το ελεγκτικό έργο στα Μαραθώνα, ο κ. Λαλιώτης, Ο ΥΠΕΧΩΔΕ για μια ακόμη φορά παραλήρησε κατά των φερώνυμων που αντιδρούν στα έργα.

ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

Για το κωπηλατοδρόμιο στον Μαραθώνα φουντώνει ο «πόλεμος»

Ενας σημαντικός αντιπάλος του κωπηλατοδρόμιου είναι η κοινότητα των Μαραθώνων. Από τη μία οι κάτοικοι του χωριού φοβούνται ότι η κατασκευή του κωπηλατοδρόμιου θα επηρεάσει την ιστορία και τον πολιτισμό του χωριού. Από την άλλη, οι αρχαιολόγοι φοβούνται ότι η κατασκευή του κωπηλατοδρόμιου θα επηρεάσει την ιστορία και τον πολιτισμό του χωριού.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ

Αληθινές και γέμισμα για τον Σχινιά

Το πέντε σημεία τριβής

- 1 - Στην περιοχή έχουν καταγραφεί συνολικά 18 τυφικοί οικοτόποι, περισσότερα από 350 είδη χλωρίδας και περισσότερα από 120 είδη πανίδας, πέντε είδη σπονδυλιών ερπετών, ενός αμφιβίου και το σπάνιο φυτό «ντάσι» - Πηγ. - Αθήνα 2004 -
- 2 - Η περιοχή φιλοξενεί 176 είδη πουλιών, πολλά σπάνια και ενδημικά είδη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΧΑΪΝΗ:

«Απειλείται με μη αναστρέψιμη καταστροφή»

«Απειλείται με μη αναστρέψιμη καταστροφή»

Η ΟΛΥμπιακή Επιτροπή και η κυβέρνηση έχουν αποφασίσει να κατασκευάσουν το κωπηλατοδρόμιο στον Μαραθώνα. Η κατασκευή του κωπηλατοδρόμιου θα επηρεάσει την ιστορία και τον πολιτισμό του χωριού.

WWF

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΑΣ

Δελτίο Τύπου

Για άμεση δημοσίευση - 18/07/00

Ολυμπιακή παρωδία στο Σχινιά

Απάντηση στις διακηρύξεις του ΥΠΕΧΩΔΕ για προστασία του Σχινιά

Αθήνα - Σε μια ύστατη προσπάθεια να εξαλειφθεί η απειλή της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, της Φύσης και της Ελληνικής

«Καμπανάκι» στον Σάμαρανκ από περιβαλλοντικές οργανώσεις

Του ΦΙΛΗ ΚΑΪΤΑΤΖΗ
Ανοιχτή επιστολή προς τον πρόεδρο της Ολυμπιακής Επιτροπής, τον Αντόνιο Σάμαρανκ, εν όψει της έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα, απευθύνουν οι συντονιστές για την προστασία των ελεύθερων περιοχών στην Αθήνα και τη διάδοση του μήνυμά τους στην επιστολή τους.

WWF entre en guerre contre Athènes 2004

Le Fonds Mondial pour la Nature (WWF) a appelé jeudi Athènes à renoncer à sa proposition de construire le centre d'aviron et de canoë au nord-est d'Athènes, enfreindrait plusieurs directives européennes sur la protection de la nature. «Ce site revêt un immense intérêt écologique et culturel. Plutôt que de construire un centre d'aviron et de canoë, il n'y a pas d'écarté la possibilité d'organiser des actions de protestation si les autorités grecques allaient de l'avant dans leur projet».

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΝΟ & ΣΤΟ ΣΧΙΝΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
WWF ΕΛΛΑΣ

ΑΘΗΝΑ: ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1998

Αποστολή του WWF Ελλάς είναι να διατηρήσει την πλούσια βιοποικιλότητα της Ελλάδας ως αναπόσπαστο στοιχείο της Μεσογείου και να εμποδίσει -και μακροπρόθεσμα να αντιστρέψει την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, στοχεύοντας στην αρμονική συνύπαρξη ανθρώπου και φύσης.

WWF Ελλάς

Φιλελλήνων 26
105 58 Αθήνα

Τηλ.: 33 14 893

Fax: 32 47 578

t.nantsou@wwf.gr
www.wwf.gr